

Ayşegül Molu, İdil Şeker, Esra Gençtürk, Fatoş Karahasan, Bülent Bayram, İrem Özbalyalı, Sebahattin Kutlu (soldan sağa)

Doğru karar için uzman tavsiyeler

LYS'ye giren onbinlerce gencin gündemindeki en önemli konu, üniversite tercih süreci. Akıllarında pek çok soru var: Hangi üniversitede, hangi bölümde okumalılar? Yollarını neye göre çizmeliler? Seçim yapmak için nasıl bir yöntem izlemeliler? İş dünyasından yöneticiler ve akademisyenler, onlar için bir araya geldi. Başlık başlık uzmanların ipuçları ve önerileri burada.

• **FATOŞ KARAHASAN** • FOTOĞRAFLAR **ALTAN AYKAN**

FATOŞ KARAHASAN
Bilgi Üniversitesi Öğretim Görevlisi, Yazar

TERCİH YAPMADAN ÖNCE BİR UZMANLA KONUŞUN

Aydın Üniversitesi Tanıtımdan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Sebahattin Kutlu: Üniversite adayları, çok gergin bir dönemdeler. Çevrelerinde sürekli onlara tavsiye vermeye çalışanlar var. Bu noktada önce kendi ilgi, yetenek ve becerilerini gözden geçirmeleri gerekiyor. Bize geldiklerinde biz de ilk olarak bunu yapmalarını sağlıyoruz. Ne yapmak istedikleri konusunda kesin karar vermemiş olurlarsa, kendilerini anlatabilecekleri, onları anlayacak bir uzman bulmalarını tavsiye ediyoruz.

TERCİH ETMEK İSTEDİĞİNİZ OKULLARI ZİYARET EDİN, KAMPÜSÜ GÖRÜN

Özyeğin Üniversitesi Rektörü Esra Gençtürk: Adaylar, lise dönemi boyunca üniversiteleri araştırmadılar veya ne istediklerini keşfetmediyseler bile hâlâ zamanları var. Tercih döneminde ismini duydukları, merak ettikleri üniversiteleri yerinde görmeleri şart. Okula gitmeleri, oradaki enerjiyi hissetmeleri, öğrencilerle, mezunlarla ve öğretim üyeleriyle konuşmaları çok önemli.

Sebahattin Kutlu: Üniversite ziyaretleri sırasında adaylar kampüsü, sosyal tesisleri, yurtları ziyaret etsinler. 450 bin kişi de iki yıllık bölümlerde okuyacak. Onların da aynı şekilde gidip, üniversitelerin olanaklarını anlamaları gerekiyor. Adaylara üniversiteleri tanıtmak için yapılan çalışmaları da takip edebilirler. Örneğin biz geçen yıl, İstanbul dışında 88 danışma merkezi kurduk; şehir içinde de benzer etkinlikler düzenledik. Bu yıl da yapacağız. Buralarda rehberlik uzmanlarımız, muhakkak bir ya da iki akademisyen ve mentor öğrencimiz görev alıyor.

AKADEMİK KADROYU İNCELEYİN

Vodafone Yetenek Geliştirme Direktörü Bülent Bayram: Ailelerin baskısı çok önemli. Hayalleri; çocukları okuldan mezun olsun, para kazansın, evini, arabasını alsın, evlensin. "Sevdiği işi yapsın" diye dua eden bir aile görmedim. Benimkiler dahil. Ama üniversite seçimi çok önemli. Çünkü orada karşılaşacaklarınız, özellikle akademisyenler geleceğe yön veriyor. İnsan kaynakları kariyerini seçmemin en önemli sebebi, üniversitedeki bir hocamdı: Bülent Himmettoğlu. Öyle iyi ders veriyor, öyle bir anlatıyordu ki... İdolümdü. Bana o ilham verdi. Bu yüzden hem üniversite hem de akademisyen seçimi çok önemli.

"Üniversite adaylarının önce kendi ilgi, yetenek ve becerilerini gözden geçirmeleri gerekiyor."

SEBAHATTİN KUTLU
Aydın Üniversitesi Tanıtımdan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı

"Adaylar, 'Bu uzun maratonu yürürken, ben nelerden keyif alıyorum? İlgi alanlarım neler? Bunu işle nasıl bağdaştırırım?' diye sormalı."

İREM ÖZBALYALI
Unilever Liderlik Geliştirmeden Sorumlu İK Direktörü

Esra Gençtürk: Benim önceliğim de akademik kadroda. Üniversiteyi üniversite yapan öğretim üyeleridir. Bu nedenle ilk önce internetten öğretim üyelerine bakılması gerekiyor. Adaylar, "Bu öğretim üyeleri nereden gelmişler? Araştırmaları nelerdir?" diye sorsunlar. Emekli öğretim üyelerini kadrosuna alan pek çok üniversite var. Üniversite tanımını sahiplenen kurumun, bilimsel kadrosunun yayınlarını muhakkak yayınlıyor olması lazım. 187 üniversite arasındaki temel fark öğretim üyelerinde. Çünkü gençler kendilerini orada keşfedecek.

TERCİHİ SON ANA BIRAKMAYIN. ARAŞTIRMAYA ERKEN BAŞLAYIN. YANLIŞ TERCİH MAĞDURU OLMAYIN

Sebahattin Kutlu: Üniversite sınavına giren iki milyon aday var. Ancak "İki milyona yakın lise son öğrencisi var" diyemiyoruz maalesef. Aslında liseyi bu sene bitirecek olanların sayısı 850 bin. Peki aradaki fark nereden çıkıyor? Yarısı ilk girdikleri sene kazanamayanlar. Ancak yaklaşık yarısı da üniversiteyi bitirmiş veya halihazırda eğitimini almakta olduğu bölümü bırakıp başka bir bölümde okumak isteyenler. Yani Türkiye'de yaklaşık 523 bin kişi yanlış tercih mağduru. Bu gençler hem kendi zamanlarını, hem de ülkenin ve üniversitelerin kaynaklarını harcıyor. Muazzam bir israf. Bu yıl öğrenciler 6-15 Temmuz arası tercih yapacak. Toplam 10 gün var. Ancak son gün sistem kilitlendiği için 8-9 günde verilecek karar. Çok kritik bir dönemde, kısıtlı zamanda önemli bir tercih yapacak gençlerimiz. Dolayısıyla erken davranmakta fayda var.

TEMEL BİLİMLERİ TERCİH LİSTENİZİN DIŞINDA BIRAKMAYIN

Reklamcılar Derneği Genel Müdürü, Sabancı Üniversitesi Program Direktörü Ayşegül Molu: Üniversite giderek daha fazla genç ve aile tarafından meslek edinme kurumu olarak görülüyor. Asıl sıkıntı burada. Üniversite aslında öğrenmeyi, keşfetmeyi öğrendiğimiz yer. Meslek edinme kursu değil. Türkiye'deki en ciddi sıkıntılardan biri bu bence. Bir de 'moda meslekler' var. Bu ara ailelerde moda olan sayısal ve özellikle mühendislik bölümleri. Gençlerde moda ise yaratıcı işler. En büyük haksızlığın temel bilimler alanına yapıldığını düşünüyorum. Oysa üniversiteyi oluşturan ana gövde orası ve bu gövde hiçbir sistem tarafından yeterince vurgulanmıyor. Bu nedenle ilk olarak gençlere temel bilimlere dikkatle bakmalarını öneriyorum. Kendilerini anlamlandırmaları için bu bölümlerde

"İnsan kaynakları kariyerini seçmemin en önemli sebebi, üniversitedeki bir hocamdı. Bu yüzden hem üniversite, hem de akademisyen seçimi çok önemli."

BÜLENT BAYRAM
Vodafone Yetenek Geliştirme Direktörü

"Üniversite aslında öğrenmeyi, keşfetmeyi öğrendiğimiz yer. Meslek edinme kursu değil. Türkiye'deki en ciddi sıkıntılardan biri bu bence."

AYŞEGÜL MOLU
Reklamcılar Derneği Genel Müdürü, Sabancı Üniversitesi Program Direktörü

de olanaklar var. İkincisi, "Ben kimim? Bu hayatta ne yapmak istiyorum?" diye sormaları gerekiyor. Gözünüzü kapattığınızda, 5-10 yıl sonra kendinizi nasıl bir birey olarak tahayyül ediyorsunuz? Seçimlere çok yardımcı olacak bir uygulama bu. Yapması çok kolay değil. En büyük kaygı puan tutturmak. Psikolojik hazırlığa vakit kalmıyor ama bir parça içe dönüp düşünmek çok önemli.

KENDİ KARAKTERİNİZE VE İDEALLERİNİZE UYGUN BİR YOL SEÇİN

Unilever Liderlik Geliştirmeden Sorumlu İK Direktörü İrem Özbalyalı: Çok uzun vadeli bir şeyden söz ediyoruz. Hayat bir maraton. Kısa dönemli hedeflerimiz LYS'yi kazanmak, üniversitenin bitmesi, işe girmek. Kişinin kendi işini kurmak gibi bir niyeti yoksa, bir kurumda ya da özel sektörde çalışacaksa, "Bu uzun maratonu yürürken, ben nelerden keyif alıyorum? İlgi alanlarım neler? Bunu işle nasıl bağdaştırırım?" diye sormalı. Çünkü, çok farklı bir gelecek bizi bekliyor. Neler olacak bilemiyoruz. Gelecekte sanal yapılar içinde çalışıyor olacağız. Bunlar da insanın kendi farkındalığını geliştiren şeyler. Lise çok önemli ama biri üniversite okuyacaksa keyif alacağı bir bölümde okumalı. Çok bariz bir örnektir; kandan korkuyorsa tıp okumamalı; çok kafa yormayı sevmiyorsa iktisat veya işletme de eğlenceli olmayacak.

Yıldız Holding İK Strateji ve Sistem Geliştirme Grup Direktörü İdil Şeker: Seçim yaparken "İyi üniversiteye gireceğim"den çok, hayat boyu ne yapmak istediğini bularak tercih yapmak önemli. Hepimiz işimizi severek yaptık mı en iyi sonuçları alıyoruz. Gençler bizim dönemimize göre yeteneklerini keşfetme fırsatlarına daha çok sahip. Aileler daha bilinçli. Dolayısıyla "Ben kimin, neyim, ne istiyorum?" sorularına cevap ararlarsa, doğru yolu bulacaklarını düşünüyorum.

OKULUN SUNDUĞU SOSYAL İMKÂNLARI İNCELEYİN

İrem Özbalyalı: Üniversitenin ezberleten bir eğitimi mi var, yoksa sorgulatan mı? Bu sorunun yanıtı çok kritik. Matematik de okusanız o problemi elinize aldığınızda ne kadarını size bırakıyor öğretmen? Çünkü iki durum arasında fark var. Sonucu üretirken küçük de olsa yaratıcılık devreye giriyor. Tercih yaparken, "Gerçekten okul beni ne kadar serbest bırakıyor? Dolayısıyla sosyal imkânlar, kulüpler, okulun kulüplere desteği ne aşamada?" sorularının yanıtları da önemli.

"Seçim yaparken 'İyi üniversiteye gireceğim'den çok, hayat boyu ne yapmak istediğini bularak tercih yapmak önemli. Hepimiz işimizi severek yaptığımız zaman en iyi sonuçları alıyoruz."

İDİL ŞEKER
Yıldız Holding İK Strateji ve Sistem Geliştirme Grup Direktörü

"Tercih döneminde ismini duydukları, merak ettikleri üniversiteleri yerinde görmeleri şart. Okula gitmeleri, oradaki enerjiyi hissetmeleri, öğrencilerle, mezunlarla ve öğretim üyeleriyle konuşmaları çok önemli."

PROF. DR. ESRA GENÇTÜRK
Özyeğin Üniversitesi Rektörü

